

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 572/2025-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], narodenej [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Mgr. Petrom Kupkom, advokátom, Hlavná 23, Trnava, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní sp. zn. PN-18Cpr/24/2017 takto

rozhodol:

1. Postupom Okresného súdu Trnava v konaní sp. zn. PN-18Cpr/24/2017 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Trnava v konaní sp. zn. PN-18Cpr/24/2017 **prikazuje** konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadosťučinenie **3 000 eur**, ktoré je Okresný súd Trnava **povinný** zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Trnava je **povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **949,17 eur** a tieto zaplatiť jej advokátovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu, na ktorý od júna 2023

prešiel výkon súdnicstva z Okresného súdu Piešťany, v konaní o proti nej podanej žalobe, s tým, že okresnému súdu bude prikázané konať bez zbytočných prieťahov a jej bude priznané finančné zadostučinenie 14 000 eur.

II.

2. V ústavnou sťažnosťou namietanom konaní sa žalobca (vysoká škola) ako zamestnávateľ žalobou z októbra 2016 podanou na inom okresnom súde proti sťažovateľke ako zamestnankyni domáha určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru, ktoré mu dala sťažovateľka pre bezprostredné ohrozenie jej života a zdravia mobbingom a bossingom. V júli 2017 bola vec postúpená okresnému súdu. Prvé pojednávanie sa konalo v júni 2018 a po vykonaní dokazovania bolo odročené pre účely výsluchu svedkyne. Po doplnení dokazovania na pojednávaní v októbri 2018 okresný súd žalobe vyhovel. Proti tomu podala sťažovateľka odvolanie, ktoré bolo krajskému súdu predložené v januári 2019. Krajský súd uznesením zo septembra 2019 rozsudok okresného súdu zrušil s tým, že okresný súd má vykonať znalecké dokazovanie navrhnuté sťažovateľkou.

3. Okresný súd následne nariadil 14 pojednávanií, z ktorých bolo viacero zrušených. Prvé pojednávanie sa konalo v apríli 2021 a bolo odročené pre účely ustálenia otázok, ktoré majú byť položené znalcom. K tomu došlo až na pojednávaní v apríli 2022, no sťažovateľka tieto otázky odmietla a rovnako odmietla zložiť preddavok na dokazovanie a byť súčinná znalcom. Súd preto vo februári 2024 zrušil toto dokazovanie a vyzval sťažovateľku, aby uviedla otázky na znalca. Tie sťažovateľka predložila v júli 2024. Jej advokát však potom uviedol, že sťažovateľka nemá peniaze na preddavok. Na pojednávaní v marci 2025 súd uviedol, že so žiadnym zo znalcov sa nepodarilo dohodnúť na vypracovaní posudku, a vyzval sťažovateľku na označenie znalca. Sťažovateľka v máji 2025 oznámila ňou zvolenú znalkyňu, no následne v septembri 2025 súd informovala, že proti nej podala ministerstvu podnet na prešetrenie jej postupu. Sťažovateľka posudok tejto znalkyne súdu predložila v septembri 2025. V súčasnosti je nariadené pojednávanie na december 2025.

III.

4. Sťažovateľka uvádza, že pre neskončené namietané konanie sú prerušené konania o jej žalobách o uloženie povinnosti upraviť potvrdenie o zamestnaní a o náhradu mzdy (721,30 eur). Zdôrazňuje, že ide o pracovnoprávny spor, ktorý vyžaduje rýchly postup súdu. Cituje z rozhodnutí ústavného súdu a priznanie finančného zadostučinenia odôvodňuje právnou neistotou, ktorá na ňu negatívne vplýva.

5. Okresný súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že vec bola pridelená už štyrom sudcom. Zdôraznil, že od uznesenia krajského súdu sa pokúšal ustanoviť znalca, no k zdržaniu dochádzalo aj z dôvodov na strane sťažovateľky, ktorá namietala znalecké otázky, neuhradila preddavky a nebola súčinná ustanovenému znalcom. Okrem toho sťažovateľka predložila vlastný posudok, ktorý však sama namieta. Preto sa sťažovateľka zásadne podieľala na predĺžení konania.

IV.

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie

základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s prihliadnutím na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Prihliada sa aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

7. Konanie o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru patrí do štandardnej agendy civilných súdov. K predĺženiu konania prispela potreba vykonať znalecké dokazovanie, ktorá vyplynula z rozhodnutia krajského súdu v nadväznosti na návrh sťažovateľky po troch rokoch od začatia konania. V postupe okresného súdu možno identifikovať snahu vyriešiť otázku znaleckého dokazovania, no časté zmeny sudcu viedli k jeho nesústreďnej činnosti. Postup sťažovateľky prispel k vzniknutým prietahom, aj keď nebol ich hlavnou príčinou. I napriek tomu, že znalecké dokazovanie malo byť v konečnom dôsledku vykonané na preukázanie tvrdení sťažovateľky, k vzniknutým prietahom v konaní prispela aj sťažovateľka svojou pasivitou, keď sama aktívne procesne nekonala pri dokazovaní, ktoré sama navrhla. Navyše ani po tom, ako súd ustanovil znalca, sťažovateľka svoj postoj nezmenila, keďže znalcovi neposkytla súčinnosť, keď mu neodovzdala zdravotnú dokumentáciu a nezložila preddavok. Sťažovateľka predložila svoj posudok až v roku 2025, a to i napriek tomu, že tak mohla urobiť kedykoľvek od uznesenia krajského súdu v roku 2019 bezprostredne po rozhodnutí krajského súdu.

8. To však nemení nič na tom, že o proti sťažovateľke podanej žalobe v pracovnoprávnom spore nie je rozhodnuté ani po viac ako deviatich rokoch od jeho začatia. Preto bolo ústavnej sťažnosti vyhovené a podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vyslovené, že postupom okresného súdu boli porušené uvedené ústavné práva sťažovateľky. Okrem toho bolo okresnému súdu prikázané, aby vo veci sťažovateľky konal bez zbytočných prietáhov. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k tomu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia a príkaz na ďalšie konanie (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade. S prihliadnutím na celkovú dĺžku a fázu konania, správanie sťažovateľky, ktorá prispela k predĺženiu konania, význam rozhodnutia pre sťažovateľku bolo sťažovateľke podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadosťučinenie 3 000 eur s tým, že vo zvyšku sa jej ústavnej sťažnosti nevyhovuje.

9. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľky odôvodňuje, aby jej okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov plne nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli zastúpením advokátom. Ich výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, čo za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti – 2 x 371 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) zvýšené o daň z pridanej hodnoty, pretože advokát sťažovateľky je platiteľom dane z pridanej hodnoty, predstavuje 949,17 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu